

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/17/1570

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni inspektor Sergei Miller
Otsuse tegemise aeg ja koht	01.09.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	25.07.2017
Teabevaldaja	Riigi Kinnisvara AS aadress: Lelle 24, 11318 Tallinn e-posti aadress: info@rkas.ee
Vaide esitaja	XXXX aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;
- 2) teha Riigi Kinnisvara AS-le soovitus järgida edaspidi teabenõudele vastamisel paremini AvTS-s sätestatud nõudeid;
- 3) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

XXXX (vaide esitaja) pöördus 25.07.2017 Andmekaitse Inspektsiooni (inspektsioon) vaidega, mille kohaselt esitas Riigi Kinnisvara AS-le (RKAS) teabenõude, milles soovis saada translatsiooniseadmete hind ja sertifikaate ning TV signaali edastavate seadmete marki ja mudelit. Vaide kohaselt ei ole RKAS vastanud esitatud teabenõudele.

20.06.2017 esitas vaide esitaja Viru Vanglale (vangla) teabenõude, milles soovis saada

translatsiooniseadmete hinda ja sertifikaate ning TV signaali edastavate seadmete marki ja mudelit.

29.06.2017 vastas vangla (vastus nr 6-13/20945-2), et vaide esitaja teabenõue edastati RKAS-le.

03.08.2017 vastas RKAS vaide esitaja teabenõudele keeldumisega (vastus nr JUR-7/2017-92). Tuginedes Vabariigi Valitsuse seaduse § 75² lg 1 punktile 1 ning juhindudes HMS § 38 lg 1 sätestatuga esitas inspeksioon RKAS-le järelepärimise.

03.08.2017 vastas RKAS inspeksiooni järelepärimisele (vastus nr JUR-7/2017-93).

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaidega kohaselt selgitab vaide esitaja järgmist, *esitasin 20.06.2017 Viru Vanglale teabenõude, milles soovisin saada translatsiooniseadmete hinda ja sertifikaate ning TV signaali edastavate seadmete marki ja mudelit. Vangla teatas 29.06.2017 dokumendiga nr 6-13/20945-2, et minu teabenõue edastati Riigi Kinnisvara AS-le.*

Vajan teabenõudes palutud teavet tõendina kahes erinevates kohtumenetluses. Teabenõue tuleb täita 5 tööpäeva jooksul või teatada sama tähtaja jooksul, miks ja millistel alustel selle täitmisest keeldutakse. Seda ei ole tänaseni tehtud.

Eelnevale tuginedes saab väita, et Riigi Kinnisvara AS piirab teadlikult ja õigusvastaselt minu õigust saada avalikku teavet ning takistab mul oma õiguste kaitsmist kohtus.

Palun teha Riigi Kinnisvara AS-le ettekirjutus teabenõude täitmiseks. Kui vaides nimetatud taotlust ei täideta, siis palun vaidest teabenõude korras koopiat. Vajan seda kaebuse koostamiseks ning teiste osapooltega võrdseks osalemiseks edaspidises menetluses.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses nr JUR-7/2017-93 selgitab RKAS järgmist, et 31.07.2017. a sai Riigi Kinnisvara AS kätte Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimise vaidemenetluses nr 2.1.-3/17/1570. Järelepärimisest nähtuvalt on vaide esitaja esitanud Andmekaitse Inspeksioonile vaide. Vaide esitaja väidab, et esitas Riigi Kinnisvara AS-ile teabenõude, milles palus avaldada Viru Vangla kambris asuva translatsiooniseadmete (kambriterminali) hinna ja väljastada kõnealuse seadme sertifikaat. Samuti soovis vaide esitaja kõigi seadmete sertifikaate, mille kaudu liigub vanglas TV signaal. Vaide esitaja heidab Riigi Kinnisvara AS-ile ette, et Riigi Kinnisvara AS ei ole edastatud teabenõudele vastanud.

Riigi Kinnisvara AS edastas teabenõudele Viru Vangla kaudu vastuse 03.08.2017. a (lisatud Riigi Kinnisvara AS-i 03.08.2017. a vastus teabenõudele/teabenõudest täitmise keeldumine). Riigi Kinnisvara AS-i hinnangul puudub Riigi Kinnisvara AS-il kohustus vaide esitaja teabenõuet täita ja Riigi Kinnisvara AS omab õigust teabenõude täitmisest keelduda. Riigi Kinnisvara AS selgitab, et vastuse edastamine (teabenõude täitmisest keeldumine) venis seoses suvise puhkuseperioodi ja inimliku eksimusega (mida võimendas asjaolu, et teabenõuet ei esitatud Riigi Kinnisvara AS-ile vaide esitaja otse, vaid selle edastas kaaskirjaga vaide esitaja teabenõude tegelik adressaat Viru Vangla ning lisatud teabenõudel puudusid ühtlasi ka Avaliku teabe seaduse § 14 lg 1 p 3 märgitud teabenõudja konkreetsed sidevahendi andmed).

Riigi Kinnisvara AS on seisukohal, et Riigi Kinnisvara AS-il puudub kohustus (sh osaliselt küsitavate andmete puudumise tõttu ka reaalne võimalus) vaide esitaja teabenõuet täita ning vaide esitaja soovitud teavet väljastada. Riigi Kinnisvara AS ei ole vanglahoones paiknevate tehniliste seadmetega seonduvas AvTS mõistes teabevaldaja ja Riigi Kinnisvara AS-il on ainuüksi vastaval alusel õigus keelduda tehniliste seadmetega seotud teabenõuete täitmisest. AvTS § 3 lg 1 põhjal loetakse avalikuks teabeks teave, mis on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või

selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 5 lg 1 p 3 põhjal on teabevaldajaks muuhulgas ka eraõiguslik juriidiline isik ja füüsiline isik sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustel. AvTS § 5 lg 2 määratleb, et eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, - teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. AvTS § 5 lg 3 p 2 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing, - teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. AvTS § 23 lg 2 p 2 määratleb, et teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, kui füüsiliselt isikult ja eraõiguslikult juriidiliselt isikult taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist.

Riigi Kinnisvara AS-i hinnangul ei täitnud Riigi Kinnisvara AS Viru Vangla hooneid rajades ega vangla hooneid (mille juurde kuuluvad muuhulgas tehniliste seadmetena translatsiooniseadmed, samuti seadmed, mille kaudu liigub vanglas TV signaal) Viru Vanglale üürile andes avalikke ülesandeid (tegemist ei ole seaduse, haldusakti ega lepingu alusel avalike ülesannete täitmisega). Riigi Kinnisvara AS-i kui äriühingu põhitegevuseks on kinnisvara üürimine ja haldamine ning oma põhitegevuse kaudu on äriühingu eesmärk teenida tulu (sh üüritulu). Riigi Kinnisvara AS osutab vaadeldavas kontekstis üksnes riigile avaliku ülesande täitmiseks vajalikku abistavat teenust, andes kinnipidamisasutuse pidamiseks kasutatava hoone, ruumid ja ruumide juurde kuuluvad tehnilised seadmed üürilepingu alusel Viru Vangla otsesse kasutusse/valdusse. Riigi Kinnisvara AS ei täida seejuures Viru Vanglaga üürisuhtes olles mistahes avalikku ülesannet enda nimel (ei osuta nõ otse kinnipeetutele majutusteenust ega sellega seonduvaid kõrvalteenuseid), Riigi Kinnisvara AS-il puuduvad vangla opereerimiseks mistahes võimuvolitused (Eesti Vabariigi õigussüsteem ei tunne eravanglaid) ning õigussuhted kolmandate isikutega (kellel on õigus nõuda vastava ülesande täitmist riigilt). Seega ei ole Riigi Kinnisvara AS Vangistusseaduse mõttes karistust täide viiv valitsusasutus, vastava asutuse õigusi- ja kohustusi (sh õigusi ja kohustusi kinnipeetavate ees) ei ole Riigi Kinnisvara AS-ile ei halduslepingu ega seadusega üle antud (seda ei ole vastavas osas ka võimalik teha) ning Riigi Kinnisvara AS-il puudub õigussuhe kinnipeetavatega või muude kolmandate isikutega (kinnipeetavatel puudub õigus seoses vangistustingimuste jms seonduvaga esitada nõ otsenõudeid Riigi Kinnisvara AS-i vastu, vaid jätkuvalt on vastavaks subjektiks ning õiguste ja kohustuste kandjaks Eesti Vabariik läbi Viru Vangla). Teabenõude adressaadiks ei saa seega olla Riigi Kinnisvara AS, vaid vangla üürnik Viru Vangla, kes avalikku ülesannet täites kasutab vangla hooneid (vastutades muuhulgas avalikkuse ees selle nõuetele vastavuse eest ja tagades avaliku info kättesaadavuse).

Kuivõrd Riigi Kinnisvara AS ei täitnud vanglahoonet rajades ja üürile andes avalikke ülesandeid, siis järelikult ei ole Riigi Kinnisvara AS saanud ka riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest konkreetsete avalike ülesannete täitmiseks eraldi ega toetusi AvTS § 5 lg 3 p 2 mõistes. Veelgi enam. Ka Andmekaitse Inspeksioon on oma varasemas menetluses (mis on seotud Riigi Kinnisvara AS-iga) asunud selgelt seisukohale, et näiteks riigilt saadav rent ei kvalifitseeru AvTS § 5 lg 3 p 2 nimetatud vahendiks ning riigilt tasuna saadud raha kulutamise kohta käiv info ei ole avalik info.

Täiendavalt peab Riigi Kinnisvara AS oluliseks märkida, et Riigi Kinnisvara AS-i valduses ei ole kambri terminali ja TV seadmete sertifikaate, mistõttu kõnealuste andmete väljastamine pole võimalik ainuüksi küsitud andmekandjate puudumise tõttu (küll aga omab Riigi Kinnisvara AS andmeid kambri terminali maksumuse kohta, mille väljastamiseks puudub Riigi Kinnisvara AS-il eeltoodu arvestades kohustus ning Riigi Kinnisvara AS keeldub õigustatult vastavate andmete väljastamisest).

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Arvestades vaides toodud asjaolusid ning tuginedes vaidemenetluse käigus kogutud tõenditele leian, et RKAS on asjakohaselt ja põhjendatult vastanud vaide esitaja pöördumisele. Juhin tähelepanu asjaolule, et vastuses vaide esitaja teabenõudele selgitas RKAS oma seisukohta teabenõude täitmisest keeldumise kohta, viidates nõuetekohaselt õigusaktidele ja menetluspraktikale. Seega võib väita, et selgitamiskohustus HMS-i tähenduses on täidetud.

AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 23 lg 3 sätestab, et teabevaldaja teeb teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendusega teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul.

Antud juhul ei ole RKAS vastanud vaide esitaja teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Seega on RKAS rikkunud AvTS § 18 lg-s 1 sätestatud teabenõuetele vastamise korda, mida on ka ise tunnistanud. Teabenõudele vastamise osas juhin RKAS-i tähelepanu, et puhkuseperioodi esinemist ei saa lugeda mõjuvaks põhjuseks ning seetõttu rikkuda AvTS-s sätestatud korda.

Menetluse käigus on RKAS vastanud vaide esitaja teabenõudele ja põhjendanud oma seisukohta, millega on õiguslik olukord saavutatud. Seega puudub alus ettekirjutuse tegemiseks ning vaie tuleb jätta rahuldamata.

Tuginedes kohtupraktikale rõhutan, et taotlejal on võimalik enda avaldusest endale ise koopia kirjutada või teha sellest märkmeid¹. Riigiasutusele esitatavas taotluses sisalduv nõue saada esitatud pöördumisest koopia, ei ole klassikaline teabenõue, sest riigiasutuse väljastatav teave (koopia) ei vasta AvTS-i eesmärgile. Seega leian, et käesoleval juhul ei ole tegemist klassikalises mõttes teabenõuetega, st taotletud teabe sisu on vaide esitajale tuttav.

Kohtule tõendite esitamise osas selgitan vaide esitajale, et kui tõendit esitada sooviv menetlusosaline ei saa tõendit ise esitada, võib ta taotleda kohtult tõendite kogumist halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sergei Miller
inspektor
peadirektori volitusel

---

¹ TlnHKO, 20.12.2016, 3-16-994.